آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشکده ها و دانشگاههای علوم پزشکی کشور

مقدمه

در مسیر رشد و بالندگی انسان و تعلیم و تربیت او،فرا می رسدکه آدمی در اوج جوانی، توانمند و آرمانگرا با روحیه ای حساس و تاثیرپذیر،وارد محیطی به نام دانشگاه می شود،محیطی پویا،هدفمند و فرهنگ ساز که با جهت گیری ها و کنش های علمی-پژوهشی خود،شاخصی از میزبان پویایی یک جامعه است و با ایجاد روحیه ی پرسشگری در جوانان آینده ساز،موجد جامعه ای کمال جو و بالنده خواهد شد.دانشگاه نه تنها تامین کننده ی دانش و فن در جامعه است،بلکه می تواند جهت دهنده ی فرهنگ و تضمین کننده باز تولید شکل و محتوای فرهنگی جوامع نیز باشد .همین ویژگی ها و توانمندی هاست که ما را بر آن می دارد تا هر چه بیشتر،دقیقتر و کار آمدتر در جهت بستر های مناسب برای شکوفائی استعداد های دانشجویان مشتاق و دانشمندان جوان مستعد خویش بکوشیم و دانشگاهی دانش محور و تمدن ساز فراهم نمائیم.

به همین منظور در جهت تحقق این هدف بزرگ،شان و حرمت محیط های علمی،آموزشی-پژوهشی،صیانت از کرامت انسانی و شان دانشجو و خدمت رسانی مناسب،ضمن افزایش اعتماد و اطمینان بیمار به محیط های آموزشی و درمانی،ایجاد حس احترام ،آرامش و راحتی بیماران،ارتقای سلامت روانی دانشگاهیان،بیماران و مراجعین بیمارستانی و گروه های مختلف دانشجویی،به استناد بند الف ماده ی ۳ فصل اول قانون برنامه ی پنج ساله ی پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران،استانداردهای حقوق گیرنده ی خدمت و همراه وی و مصوب جلسه ۱۹۸ شورای انقلاب فرهنگی ،مورخه ۱۳۸۹/۰۳/۱۸ در خصوص مصادیق پوشش(مجاز و غیر مجاز)ویژه ی دانشجویان که در تبیین تبصره ۳/د ماده ۶آیین نامه انضباطی دانشجویان(مصوب جلسه ۳۵۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ۷۴/۰۶/۱۴)تدوین شده است.(آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشکده ها و دانشگاه های علوم پزشکی کشور)تصویب می شود،لذا پس از مطالعه دقیق و توجیه کامل آیین نامه و شیوه نامه آن ،ملزم به رعایت آن هستید.

ماده ۱ – تعاریف کلی

کلیه اصطلاحات این آیین نامه بر اساس تعارف مصوب در آیین نامه های آموزشی تنظیم شده و شامل موارد ذیل میگردد:

۱) دانشجو: فردی است که از طریق ظوابط و موسسات آموزش عالی و یا آزمون ورودی دانشگاه ها پذیرفته شده،ثبت نام کرده و در حال طی کردن سنوات آموزشی است.
۲) دانشجوی بالینی:به دانشجویی اطلاق میگردد که تحت آموزش در محیط بهداشتی ،درمانی قرار دارد.
۳) محیط آموزشی و پژوهشی :محلی است که فردی در آن با عنوان دانشجو در حال انجام فعالیت های آموزشی و پژوهشی است.

تبصره ۱ : دانشجویان خارجی(اتباع غیر ایرانی) نیز مشمول این آئین نامه هستند.

تبصره ۲ :مکان های اردویی و کلیه تجمعات دانشجویی مشمول قوانین محیط های آموزشی و پژوهشی می شوند.

ماده ۲ –رفتار حرفه ای

از آنجا که هدف از آموزش دانشجو در دانشگاه های علوم پزشکی ،در حقیقت تربیت نیروی ماهر جهت انجام حرفه ای مقدس پزشکی و احتمالا ورود به حریم خصوصی افراد است،از این رو به عنوان یک وظیفه شرعی و اخلاقی ،دانش آموخته موظف است رفتاری کاملا حرفه ای و متناسب با شان محیط های علمی و درمانی از خود نشان دهد و همواره به عنوان مشاوری راز دار به حریم خصوصی و شان و مقام دیگران احترام بگذارد.

الف – محیط های آموزشی – پژوهشی :

۱) دانشجویا می باید از ایجاد هر گونه اخلال به هنگام آموزش خود داری نمایند.
۲) انجام هرگونه رفتار یا عملی که خلاف منزلت دانشجویی و رفتار حرفه ایست،ممنوع است.
۳) حفاظت و استفاده صحیح از امکانات،تجهیزات و وسایل عمومی در اختیار،از وظایف حرفه ای دانشجو است.

« شیوه نامه اجرایی آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور»

هرچه محیط دانشگاه ، محیط تدین و سلامت دینی باشد، برای دانشجو، برای درس خواندن، برای فکر صحیح کردن

و برای هرگونه تلاش سیاسی و فرهنگی سالم، امن تر خواهد بود.

مقام معظم رهبری (مد ظله العالی)

مقدمه

در مسیر تحقق برنامه ها و اهداف بلند نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و به منظور نیل به جهش علمی و نهضت تولید علم دردانشگاههای کشور، بایسته است با اهتمام ویژه جهت استاندارد سازی علمی دانشگاه در همه زمینه ها گام برداشته و تلاش نموده ، امکانات موجود را به روز و کمبودها را سازگار با فرهنگ بومی تولید و برطرف نماییم و این مهم حاصل نمی شود مگر اینکه حرفه ا ی بیاندیشیم و در عمل ، محیط کار حرفه ای توام با سلامت اجتماعی ، فرهنگی و اخلاقی فراهم سازیم .

به همین منظور ، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در جهت قانونمندی و استاندارد سازی رفتار و پوشش دانشجویان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی ، با اتکاء به دانش جمعی و قوانین موجود درسطح ایران و جهان ، اقدام به تدوین آیین نامه ای در این خصوص نمودتا مسیر روشنی برای عملکرد جوانان فرهیخته دانشگاهی ترسیم نماید. از این رو به استنادبند الف ماده ۳ فصل اول قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران ، استانداردهای حقوق گیرنده خدمت و همراه وی و مصوب جلسه ۳۵۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۷۴/۶/۱۳ در خصوص مصادیق پوشش (مجاز و غیر مجاز)حرفه ای دانشجویان که در تبیین بند ۳/د ماده ۶ آیین نامه انضباطی دانشجویان تدوین شده است ، آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور به تصویب رسید و به منظور اجرایی نمودن این آیین نامه به استناد بند ۱ ا زماده ۴«آیین نامه رفتار و پوشش حرفهای دانشجویان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور » شیوه نامه ای تهیه گردید تا ضمن شفاف سازی عملکرد دانشجویان ، خط مشی مشخص برای مجریان و ناظران باشد . در حقیقت تدوین آیین نامه و شیوه نامه اجرایی آن ، پاسخ به نیاز دانشجویانی است که خواستار تعیین روشی شفاف و دقیق و به دور از سلایق ، جهت امکان حضور در محیطی سالم با حفظ حرمت و رعایت کرامت انسانی که زمینه ساز تعالی علمی و اخلاقی است ؛ می باشند. لذا دستگاههای اجرایی حوزه بهداشت و درمان پس از ابلاغ آیین نامه و شیوه نامه اجرایی رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان ملزم به رعایت آن می گردند.

ماده ۱- وظایف اختصاصی دستگاهها

بدیهی است در کنار شرایط مساعد اجتماعی الگو پذیری این فرهنگ نیازمند نهادینه شدن آن در وجود افراد می باشد و بدون شک رسیدن به این هدف نیازمند مشارکت و توجه جدی همه نهادها و دستگاهها به صورت مستمر و هدفمند می باشد . در این راستا دانشگاه علوم پزشکی موظف است به منظور اجرایی نمودن شیوه نامه اجرایی آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور، شرح وظایف ذیل را مد نظر قرار داده و در اجرای بهینه آن کوشا باشد .

تبصره : برای سهولت در روانخوانی متن ، به جای عبارت « شیوه نامه اجرایی رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور » تنها از کلمه شیوه نامه استفاده می شود.

۱-۱ تبیین و معرفی شیوه ها و راهکار های مناسب برای ارتباط سالم جوانان و اهمیت زدایی از نماد لباس و آرایش مبتذل

۱-۲ تحقیق و مطالعه پیرامون اثرات منفی تاثیر فرهنگ فاسد و غیر اخلاقی غرب در زندگی اجتماعی و فردی جوانان با همکاری دستگاههای ذیربط

۱-۳ مطالعه جهت تعیین هنجارهای روشن در زمینه توسعه فرهنگ حجاب متناسب با علایق جوانان و ارزش های جامعه

۱-۴ برنامه ریزی در جهت بهینه سازی فرهنگ رفتار و پوشش حرفه ای بویزه در اوقات فراغت با اولویت اجرای برنامه ها به تفکیک دختران و پسران

۱-۵ تعامل با سازمان ها و نهادهای دولتی و غیر دولتی فعال در راستای گسترش فرهنگ رفتار و پوشش حرفه ای

۱-۶ ایجاد مراکز مشاوره به صورت نیمه متمرکز و غیر متمرکز با کادر مجرب جهت اطلاع رسانی و تعامل بیشتر با دانشجویان دانشگاهها و دانشکده ها

۱-۷ برگزاری نشست های هم اندیشی ، مناظره و کرسی های آزاد اندیشی در خصوص فلسفه عفاف و حجاب

۱-۸ تشویق و تجلیل از دانشجویان نخبه و ممتاز و معرفی افراد نمونه با توجه به الگو بودن آنها در زمینه پوشش

۱-۹ گنجاندن مفاهیم عفاف و حجاب در دوره های آموزشی (ساعت های فرهنگی) دانشجویان

۱-۱۰ اجرای کامل قانون انطباق امور پزشکی با موازین شرع مقدس اسلام و ابلاغ دستورالعمل های اجرایی در محیط های بهداشتی درمانی

۱-۱۱ نظارت بیشتر بر بیمارستان های تابعه به منظور ترویج فرهنگ حجاب و رعایت حقوق بیماران توسط دانشجویان

۱-۱۲ تاکید بر رعایت حجاب و اخلاق اسلامی به عنوان یکی از پیش شرط های اساسی جهت حضور دانشجویان در حوزه های مختلف علمی ، فرهنگی، ورزشی و ...

۱-۱۳ تقویت شوراهای امر به معروف و نهی از منکر در دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی و بیمارستانهای تابعه

۱-۱۴ اهمیت به مساله حجاب به عنوان یکی از امتیازهای شاخص در گزینش و معرفی دانشجویان نمونه دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای

۱-۱۵ فعال کردن دانشجویان در حوزه پژوهش های علمی حجاب و عفاف در دانشگاهها

۱-۱۶ اهداء بسته های فرهنگی به دانشجویان جدیدالورود در راستای ارتقاء آگاهی آنان در حوزه حجاب و عفاف

۱-۱۷ برگزاری جلسات سخنرانی ، پرسش و پاسخ و همایش های علمی در خصوص حجاب توسط تشکل های دانشجویی و کانون های فرهنگی هنری در دانشگاه

۱-۱۸ ارایه الگوی مناسب و متحدالشکل به دانشجویان جهت ورود به محیط های آموزشی پژوهشی و بهداشتی درمانی طبق شیوه نامه اجرایی

۱-۱۹ نظارت بر حسن اجرای آیین نامه و شیوه نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان

ماده ۲- تعاریف کلی

به منظور تکمیل تعاریف ماده ۱ آیین نامه ، موارد ذیل به این شرح تعریف می شوند :

۲-۱ دانشجو: فردی است که از طریق ضوابط موسسات آموزش عالی و یا آزمون ورودی دانشگاهها پذیرفته شده، ثبت نام نموده و در حال گذراندن سنوات آموزشی است.

۲-۲ دانشجوی بالینی: به دانشجویی اطلاق می گرددکه تحت آموزش در محیط بهداشتی درمانی قرار دارد.

۲-۳ محیط های بهداشتی درمانی : به محیطهایی اطلاق می گرددکه دانشجوی بالینی در آن به امور درمان بیماران و آموزش بهداشت در دو حوزه علمی و نظری می پردازد که شامل بخش های بیمارستانی ، مراکز بهداشتی درمانی، درمانگاه ها ، آزمایشگاه ها، داروخانه ها ، مراکز تصویر برداری ، مراکز مشاوره و ... است.

۲-۴ فضاهای دانشگاهی : به پردیس دانشگاهها، دانشکده ها و محیطهای خوابگاهی اطلاق می گردد.

۲-۵ محیط های آموزشی پژوهشی : محیطی است که هر فرد در آن با عنوان دانشجو در حال انجام فعالیتهای آموزشی و پژوهشی است.

تبصره : دانشجویان در تمامی محیطهای آموزشی پژوهشی ، درمانی و بهداشتی ، فضاهای دانشگاهی ، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها ، مراکز کار آموزی و کار ورزی و محیطهای فرهنگی ، ورزشی ، تفریحی ، مکان های اردویی و کلیه تجمعات دانشجویی وابسته و غیر وابسته به دانشگاه که تحت عنوان دانشجو ، شرکت دارند؛ مشمول قوانین آیین نامه و شیوه نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور می گردند.

۲-۶ رفتار حرفه ای : به تمامی اعمال و گفتاری گفته می شود که از فرد در جایگاه شغلی وی انتظار می رود.

۲-۷ پوشش حرفه ای : به لباسی گفته می شود که فرد در حرفه خاص خود، ملزم به پوشیدن آن است .

۲-۸ شئون دانشجویی : به تمامی رفتار ، پوشش و ظاهر دانشجو گفته می شود که نشان دهنده ی دانش ، آگاهی ، صراحت و شجاعت همراه با ادب و تدبیر ، سادگی ، پاکیزگی ، وقت شناسی، نظم و ترتیب و تلاشگری او در عرصه علم و فن آوری است .

۲-۹ شئون اسلامی : به تمامی قوانین اسلامی گفته می شود که در نص صریح قرآن ، فقه اسلامی و آراء اکثریت مراجع تقلید آمده است .

۲-۱۰ دوره تحصیلی: به هر نیمسال تحصیلی اطلاق می گردد.

ماده ۳- رفتار حرفه ای

الف – الزامات کلی دانشجویان در محیط های آموزشی پژوهشی:

۳-۱ دانشجویان باید از ایجاد هر گونه اخلال به هنگام تدریس خودداری نمایند ؛ مصادیق اخلال در هنگام تدریس مانند:

۳-۱-۱ ورود به کلاس بعد از استاد

۳-۱-۲ خوردن و آشامیدن

۳-۱-۳ بلند صحبت کردن ، خندیدن و ایجاد سر و صدا

ب – الزامات دانشجوی بالینی

دانشجویان می باید علاوه بر مراعات موارد بند الف به منظور رعایت استاندارد های حقوق گیرنده خدمت و همراه وی ، متن مصوب را مطالعه و به آن عمل نمایند .

ماده ۳- پوشش حرفه ای

دانشجویان باید در تمامی ساعت های آموزشی و کاری ، ظاهری تمیز ، مرتب و متناسب با موقعیت حرفه ای خود داشته باشند و از پوششی که موجب خدشه دار شدن شان دانشجو و دانشگاه می گردد ، خودداری نمایند.

الف – پوشش حرفه ای دانشجویان در محیط های آموزشی و پژوهشی :

- دختران:

۱) رنگ ، اندازه ، ضخامت مانتو و شلوار ، جوراب کفش و حجاب دانشجویان می باید متناسب با شئونات اسلامی و جامعه دانشگاهی باشد.

۲) ظاهر دانشجویان می باید متناسب با شئونات اسلامی و عرف جامعه ی دانشگاهی باشد.

•پسران:

۱) رنگ، سایز، ضخامت و مدل پیراهن ، شلوار ، جوراب و کفش می باید متناسب با شئونات اسلامی و جامعه دانشگاهی باشد.
۲) ظاهر دانشجویان می باید متناسب با شئونات اسلامی و عرف جامعه ی دانشگاهی باشد.

ب- پوشش حرفه ای دانشجویان در فضاهای بهداشتی ، درمانی:

۱) دانشجویان می باید در طول مدت حضور در محیط های درمانب از لباس فرم مخصوص به خود (طبق رنگ و الگوی اعلام شده) به صورت پاکیزه و دکمه های بسته استفاده نمایند. رعایت کلیه ضوابط مندرج در بند (الف) ماده ۳ این آیین نامه و شیوه نامه اجرایی آن در محیط های درمانی نبز الزامی است .
۲) نصب کارت ارائه شده از سوی معاونت آموزشی بر روی سینه در سمت چپ لباس فرم الزامی است.

ماده ۴- مسئولیت های اجرای آیین نامه

۱) پس از تصویب این آیین نامه ، شیوه نامه اجرایی آن ظرف مدت یک ماه توسط معاونت آموزشی و معاونت فرهنگی و امور دانشجویی تدوین و به دانشگاه ها ابلاغ خواهد شد.
۲) نمره رفتار حرفه ای دانشجو در پایان هر دوره بر اساس میزان پایبندی به این آئین نامه طبق شیوه نامه اجرایی آن توسط معاونت آموزشی پایش می شود و فرم ارزشیابی صادره در سوابق دانشجو (همچون کارنامه آموزشی) نگهداری خواهد شد.
۳) معاونت دانشجویی- فرهنگی وظیفه نظارت بر حسن اجرای این آئین نامه و شیوه نامه اجرایی آن را به عهده خواهد داشت.
۴) چنانچه دانشجو در هر نیم سال تحصیلی ، حد نصاب مورد نظر را در فرم ارزشیابی رفتار و پوشش حرفه ای کسب ننماید از سوی معاونت آموزشی در مرتبه نخست جهت انجام مشاوره به معاونت دانشجویی، فرهنگی و در صورت تکرار جهت بررسی به شورای انضباطی معرفی می گردد.

تبصره : میزان پایبندی به این آیین نامه و شیوه نامه ی اجرایی آن در ارزشیابی رئیس بیمارستان، معاون آموزشی، مدیران گروه های آموزشی ، روسای بخش ها و اساتید در نظر گرفته می شود، همچنین در رتبه بندی بیمارستان ها بر طبق دستور العمل تدوین شده توسط معاونت درمان ، تاثیر قابل توجه ای خواهد داشت .

این آئین نامه در یک مقدمه ، ۴ ماده ، ۱۶ بند و ۳ تبصره در تاریخ ۹۱/۵/۱۵ به تصویب شورای فرهنگی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی رسید و از تاریخ ابلاغ به دانشگاه ها ، لازم الاجراست و کلیه آیین نامه ها و بخش نامه های مغایر با این آیین نامه فاقد اعتبار است .

۳-۱-۴ استفاده از تلفن همراه و سایر وسایل صوتی و تصویری

۳-۲ دانشجویان باید از اعمال و رفتار خلاف شوون اسلامی ، دانشجویی و اخلاق حرفه ای خودداری نمایند ، مصادیق آن مانند :

۳-۲-۱ عدم رعایت ادب و احترام ، فروتنی ، اخلاق و آداب اسلامی متناسب با شأن یک فرد دانشگاهی

۳-۲-۲ توهین و تمسخر زبانی و رفتاری ، مشاجره و پرخاشگری

۳-۲-۳ عدم رعایت حقوق دیگران

۳-۲-۴ مصرف هرنوع محصول دخانی یا مخدر

۳-۲-۵ استفاده از هر نوع دارو و یا ماده ای که باعث غیرعادی جلوه نمودن حرکات و گفتار دانشجو شود.

۳-۳ دانشجویان باید ملزم ب حفاظت و استفاده صحیح از امکانات ، تجهیزات و وسایل عمومی در اختیار باشند مصادیق آن مانند :

۳-۳-۱ دانشجویان بدون هماهنگی مسئول مربوطه ، مجاز به استفاده از تجهیزات نخواهند بود.

۳-۳-۲ باید به علائم هشداردهنده و راهنمای استفاده از وسایل در محیط توجه نمایند.

۳-۳-۳ استفاده از امکانات و تجهیزات برای مصارف شخصی و یا به نفع احزاب و گروههای غیر مجاز ، ممنوع میباشد.

۳-۳-۴ ایراد خسارت به اموال موجود در فضاهای دانشگاهی و محیطهای بهداشتی درمانی یا سایر اموال بیت المال مجاز نمیباشد.

ب- الزامات دانشجوی بالینی

۳-۱ رعایت کلیه ضوابط مندرج در بند الف ماده ۳ این شیوه نامه برای دانشجویان بالینی الزامی است.

۳-۲ دانشجویان باید به منظور رعایت استانداردهای حقوق خدمات گیرندگان و همراهان وی متون مصوب اخلاق پزشکی را مطالعه و به آن عمل نمایند.

۳-۳ از آن جایی که رعایت حریم شخصی و آرامش روحی بیمار در هر شرایطی برای دانشجویان الزامی است ، لذا باید سعی نمایند قبل از معاینه ، آزمایش و یا تهیه شرح حال ،رضایت بیمار را اخذ نمایند.

۳-۴ دانشجویان در صورتی که دستورالعملی را به ضرر بیمار و یا ناقض مقررات بالینی و ایمنی ببینند باید در ابتدا آن را با مسئول ارشد بالینی در میان بگذارند.

۳-۵ هنگام معاینه باید حریم خصوصی بیماران رعایت شود.

۳-۶ دانشجویان باید به حقوق بیماران در رابطه با انتخاب درمانگر و روش درمانی در موارد غیر اورژانس احترام بگذارند.

۳-۷ دانشجویان باید به مذهب و فرهنگ بیماران احترام بگذارند.

۳-۸ دانشجویان نباید از موقعیت بیماران و یا خانواده های آنان سوء استفاده نمایند.

۳-۹ دانشجویان باید اسرار بیماران را حفظ نمایند.

۳-۱۰ دانشجو باید در حین انجام و.ظیفه در محیطهای بهداشتی درمانی ، کارت شناسایی خود را به همراه داشته باشد.

۳-۱۱ خوردن و آشامیدن و استفاده از تلفن همراه بربالین بیمار ممنوع است.

ماده ۴ – پوشش حرفه ای

الف- پوشش حرفه ای دانشجویان دختر در محیطهای آموزشی و پژوهشی

۴- ۱ حجاب باید کامل و بر اساس شوون اسلامی و دانشجویی باشد.

۴-۲ استفاده از مانتو ، شلوار ،مقنعه و جوراب متعارف جهت پوشش الزامی است.

۴-۳ مدل مانتو ،شلوار ، مقنعه ،کفش ،کیف و جوراب باید ساده و به دور از مدهای افراطی باشد.

تبصره ۱: پوشیدن مانتو تنگ یا خیلی گشاد ، کوتاه یا خیلی بلند مجاز نیست.

تبصره ۲ : شلوار باید اندازه متعارف داشته باشد و تنگ و کوتاه نباشد.

تبصره ۳ : استفاده از لباسهایی که تعمدا پاره یا وصلهباشد ممنوع است.

تبصره ۴ :پوشش چادر یا مقنعه باید کامل و بر اساس موازین شرعی باشد.

تبصره ۵ : کفش باید ساده ،تمیز ، با پاشنه متعارف و بدون سر و صدای آزار دهنده باشد.

تبصره ۶ :پوشیدن چکمه روی شلوار، دمپایی و صندل در محیطهای آموزشی و پژوهشی مجاز نمیباشد.

۴-۴ رنگ مانتو ، شلوار ، کیف ، کفش و جوراب نباید تند و زننده باشدو جلب توجه نماید.

۴-۵ از مانتو ، شلوار ، مقنعه و جورابی که ضخامت لازم را برای حفظ پوشش و حجاب ندارد استفاده نگردد.

۴-۶استفاده از لباس ، کیف ، کفش ، جوراب ، پیشانی بند ، مچ بند ، شال ، دستمال گردن ، کمربند ، انگشتر و کلاههایی که غیرمتعارف و دارای نقوش و نوشته های زننده و یا علامت گروههای ضد اسلام ، د انقلاب و ضد اخلاق باشند مجاز نیست.

۴-۷ استفاده از عینک و زیور آلات متعارف مانند انگشتر و ساعت مجاز میباشد.

۴-۸ ناخن ها باید کوتاه ، تمیز ، پیراسته و بدون هیچگونه تزئینی باشند.

۴-۹ انجام هرگونه آرایش و خالکوبی که در معرض دید باشد ممنوع است.

۴-۱۰ استفاده از عطر یا ادکلن با بوی تند و غیر متعارف مجاز نیست.

ب- پوشش حرفه ای دانشجویان پسر در محیطهای آموزشی و پژوهشی

۴-۱پوشش باید کامل و براساس شوون اسلامی و دانشجویی باشد.

۴-۲ استفاده از شلوار ، پیراهن و جوراب متعارف جهت پوشش الزامی است.

۴-۳ مدل پیراهن ، شلوار ، کیف ، کفش و جوراب باید ساده و به دور از مدهای افراطی باشد.

تبصره ۱- شلوار نباید تنگ و کوتاه باشد.

تبصره ۲-پیراهن باید آستین دار بوده ، کوتاه و خیلی تنگ نباشد.

تبصره ۳- استفاده از لباسی که تعمدا پاره یا وصله باشد ممنوع است.

تبصره ۴- پوشیدن دمپایی و صندل در محیطهای آموزشی و پژوهشی مجاز نیست.

تبصره ۵- کفش باید ساده و تمیز باشد.

۴-۴ از پیراهن و شلواری که ضخامت لازم را برای حفظ پوشش ندارد استفاده نگردد.

۴-۵ رنگ لباس ، کفش و جوراب نباید تند و زننده باشد و جلب توجه نماید.

۴-۶ استفاده از لباس ، کیف ، کفش ، جوراب ، پیشانی بند ، مچ بند ، شال ، دستمال گردن ، کمربند ، انگشتر و کلاههایی که غیرمتعارف و دارای نقوش و نوشته های زننده و یا علامت گروههای ضد اسلام ، د انقلاب و ضد اخلاق باشند مجاز نیست.

۴-۷ استفاده از کراوات و پاپیون ممنوع است.

۴-۸ استفاده از عینک و زیور آلات متعارف مانند انگشتر و ساعت مجاز است.

۴-۹ به دلیل افزایش انتقال عفونت و آسیب به افراد و تجهیزات ، ناخن ها بایستی کوتاه ، تمیز و پیراسته باشند.

۴-۱۰ انجام هرگونه آرایش و خالکوبی که در معرض دید باشد ممنوع است.

۴-۱۱ پیرایش موی سر و صورت باید ساده ، کوتاه و به دور از مدهای افراطی باشد.

۴-۱۲ استفاده از عطر یا ادکلن با بوی تند و غیر متعارف مجاز نیست.

ج- پوشش حرفه ای دانشجویان بالینی در فضاهای بهداشتی ، درمانی

رعایت کلیه ضوابط مندرج در بند الف و ب ماده ۴ این شیوه نامه الزامی است.

۴-۱ دانشجویان بالینی باید در طول مدت حضور در محیطهای بهداشتی و درمانی از لباس فرم مخصوص به خود (برطبق استانداردهای تعریف شده دانشگاه) و با رعایت کامل شوون اسلامی و دانشجویی استفاده نمایند.

تبصره ۱ : استفاده از لباس مناسب و ضخامت پارچه ی لباس فرم و اندازه و سایز آن منطبق با مشخصات محیطهای آموزشی و پژوهشی باشد.

تبصره ۲ : لباس فرم دانشجویان باید به صورت پاکیزه و مرتب و با دکمه های بسته باشد.

تبصره ۳ : پوشش دانشجویان در محیط بالینی- آزمایشگاهی خاص مانند اتاق عمل و بخش های مراقبتهای ویژه میبایست کاملا بر طبق استاندارد تعریف شده در آن بخش و با رعایت حجاب و پوشش کامل اسلامی باشد.

۴-۲ به دلیل افزایش انتقال عفونت و آسیب به افراد و تجهیزات و یا جلب توجه استفاده از هرگونه آرایش و بلندی ناخن ها برای دانشجوی بالینی ممنوع است.

۴-۳ پوشیدن جوراب به جهت حفظ بهداشت در محیطهای آموزشی و بهداشتی ضروری است.

۴-۴ به منظور کاهش صدمه به پا و پیشگیری از انتقال عفونت ، کفش دانشجویان باید جلو بسته باشد.

۴-۵ کارت شناسایی ارائه شده از سوی معاونت آموزشی شامل : عکس ، نام و نام خانوادگی ، آرم دانشگاه ، رشته تحصیلی و سمت دانشجو باید بصورت متحدالشکل بر روی لباس فرم بطوریکه قابل رویت باشد نصب گردد.

ماده ۵ – مسئولیتهای اجرای آیین نامه

۵-۱ معاونت آموزشی بایستی این شیوه نامه اجرایی را در بدو ورود دانشجو به دانشگاه به رویت او رسانده و تعهد نامه کتبی را با امضای دانشجو مبنی بر توجیه کامل و الزام وی به عمل به مفاد آن دریافت نماید. (این تعهد نامه در هنگام ثبت نام یا ابتدای هر مقطع تحصیلی از دانشجو اخذ و در پرونده آموزشی وی نگهداری خواهد شد.)

۵-۲ کارنامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان در هر دوره تحصیلی از سوی معاونت آموزشی دانشگاه طبق کارنامه پیوست ذیل صادر میشود که مسئولیت تکمیل آن با استادان دانشجو در آن دوره است.

۵-۳ استادان موظفند با توجه به این شیوه نامه برای رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان بصورت مجزا نمره توصیفی عالی ، خوب ، متوسط یا ضعیف را بهمراه هر نمره ی آموزشی اعم از تئوری یا عملی صادر نمایند.

تبصره ۱ : لازم است معاونت آموزشی دانشگاه در خصوص نحوه ی تکمیل کارنامه جلسه توجیهی برای استادان برگزار نمایند.

تبصره ۲ : در مورد دروسی که بیش از یک استاد مسئولیت تدریس را بر عهده دارند مسئولیت تکمیل کارنامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان آن درس با تأیید مدیرگروه ترجیها برعهده استادی است که بیشترین تعداد ساعات تدریس را دارد.

تبصره ۳ : درصورت درخواست دانشجو کارنامه ی رفتار و پوشش حرفه ای وی در پایان هر دوره بصورت محرمانه به اطلاع وی خواهد رسید.

تبصره ۴ : نمره های رفتار و پوشش حرفه ای دانشجو در مراحل مختلف تحصیل و نیز در هرگونه استخدام دولتی و گزینش با ضریب مثبت مورد استناد قرار خواهد گرفت.

۵-۴ ارزش عددی درجه ی عالی ۴ ، خوب ۳ ، متوسط ۲ و ضعیف ۱ است. از این اعداد برای تعیین میانگین نمره های توصیفی دانشجو در کارنامه رفتار و پوشش حرفه ای وی استفاده میشود.

۵-۵ چنانچه میانگین نمرات توصیفی رفتار یا پوشش حرفه ای دانشجو در کارنامه نیمسال وی متوسط باشد به دفتر مشاوره دانشجویی معرفی میگردد و تا ارتقاء به درجه بالاتر تحت آموزش آن دفتر قرار میگیرد.

تبصره ۵ : در صورتیکه نمره های توصیفی دانشجو پس از دو ترم متوالی بعد از معرفی به دفتر مشاوره دانشجویی کماکان متوسط و یا پایین تر از آن باشد به شورای انضباطی دانشجویان معرفی میگردد.

۵-۶ چنانچه میانگین نمرات توصیفی رفتار یا پوشش حرفه ای دانشجو در کارنامه نیمسال وی ضعیف باشد در مرحله نخست تحت آموزش دفتر مشاوره دانشجویی قرار گرفته و در صورت تکرار به شورای انضباطی دانشجویان معرفی میگردد.

تبصره ۶ : معاونت آموزشی موظف است در صورت اعتراض دانشجو و یا معرفی دانشجو به شورای انضباطی کارنامه ی وی را بهمراه توضیحات مکتوب استادان به معاونت دانشجویی و فرهنگی (رئیس شورای انضباطی بدوی دانشجویان) ارائه نماید.

۵-۷ معاونت دانشجویی و فرهنگی وظیفه نظارت بر حسن اجرای شیوه نامه اجرایی را بر عهده خواهد داشت.

کارنامه ی رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

نام و نام خانوادگی : شماره دانشجویی : نام رشته تحصیلی :

نیمسال تحصیلی : اول / دوم سال تحصیلی :

ردیف	نام درس	نام استاد	نمره رفتار حرفه ای				نمره پوشش حرفه ای			
		معدل (کمی)								
		معدل (بر اساس ارزیابی توصیفی)*	عالی	خوب	متوسط	ضعیف	عالی	خوب	متوسط	ضعیف

*معدل بین (۱-۰) ارزیابی توصیفی ضعیف معدل بین (۲-۱ >) ارزیابی توصیفی متوسط

معدل بین (۳-۲>) ارزیابی توصیفی خوب معدل بین (۴-۳<) ارزیابی توصیفی عالی

این شیوه نامه در یک مقدمه ، ۵ ماده ، ۷۸ بند و ۲۲ تبصره توسط معاونت های آموزشی و دانشجویی و فرهنگی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی تهیه و در تاریخ ۹۱/۱۰/۱به تصویب رسیده است و از تاریخ ابلاغ به دانشگاهها لازم الاجرا و کلیه بخشنامه های مغایر با آن فاقد اعتبار است.

منابع و مستندات

۱-بند الف ماده ۳ فصل اول قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران
۲-مصوبه جلسه ۱۹۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۳۸۹/۳/۱۸ در خصوص مصادیق پوشش (مجاز و غیر مجاز) ویژه دانشجویان
۳-بند ۳/ د ماده ۶ آیین نامه انضباطی دانشجویان جلسه ۳۵۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۷۴/۶/۱۴
۴-بند ۱ از ماده ۴ آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور
۵-« موارد مصوب مربوط به مصادیق البسه و آرایش غیرمجاز » مربوط به دبیر کمیسیون و مدیر کل دفتر امور اجتماعی وزارت کشور (مورخ ۱۳۷۶/۳/۲۷)
۶-« استانداردهای ملی پوشش بیماران و کارکنان موسسات پزشکی » مورد تأیید معاونین آموزشی ، دانشجویی- فرهنگی و سلامت در تاریخ ۱۳۸۷/۲/۲۲
۷- آیین نامه پوشش و رفتار دانشجویان بالینی دانشگاه علوم پزشکی کرمان (مورخ ۱۳۸۶/۷/۳)
۸- آیین نامه پوشش و رفتار دانشجویان بالینی دانشگاه علوم پزشکی قم
۹- بررسی ضوابط پوشش تعدادی از دانشگاههای خارج از کشور توسط معاونت فرهنگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها در سال ۱۳۸۵
۱۰-« آیین نامه اجرایی ضوابط پوشش و آراستگی دانشجویان » نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها در سال ۱۳۸۵
۱۱- اصول حرفه ای پوشش دانشجویان پزشکی در محیطهای آموزشی و بیمارستان (دانشگاه تهران-۱۳۸۶)
۱۲-« پوشش برای دانشجویان پزشکی » (دانشگاه تهران -۱۳۸۶)
۱۳-متن کامل قانون گسترش فرهنگ عفاف و حجاب مصوب ۱۳ دی ۱۳۸۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی
۱۴-استفاده از تجربه های موفق مدیران فرهنگی آنان (تهران – ایران – شیراز - کرمان – تبریز – سمنان – کاشان و زنجان)
۱۵-دانشجویان عضو مجمع صنفی ، تشکلها ، انجمنها و کانونها (از سه گروه آموزش پزشکی ، پیراپزشکی ، پرستاری و مامایی و از سه دانشگاه علوم پزشکی تهران و ایران)